

Sygn. akt II AKa 326/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 października 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Danuta Matuszewska (spr.)

Sędziowie: SSA Mirosław Cop

SSA Beata Fenska-Paciorek

Protokolant: referent-stażysta Aleksandra Urbanowicz

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Gdańsku Andrzeja Błazejaka

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2013 r.

sprawy

R. K. s. Z. o wydanie wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Gdańsku

z dnia 20 czerwca 2013 r., sygn. akt **IVK 17/13**

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że obniża wymierzoną w punkcie I karę łączną pozbawienia wolności do roku i 10 (dziesięciu) miesięcy;

II. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. S.- Kancelaria Adwokacka w G. kwotę 147,60 (Sto czterdzieści siedem 60/100) złotych brutto tytułem kosztów obrony skazanego w postępowaniu odwoławczym;

IV. wydatkami poniesionymi w toku postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

R. K. został skazany prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 04 września 2007 roku w sprawie sygnatura akt IVK 393/06, zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 19 grudnia 2007 roku w sprawie sygnatura akt II AKa 358/07, za przestępstwo z art. 280§1kk popełnione w dniu 14 lipca 2006 roku na karę 2 lat pozbawienia wolności; karę wykonywano w okresie od dnia 17 lipca 2006 roku do dnia 17 lipca 2008 roku; objęty wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 02 czerwca 2010 roku w sprawie sygnatura akt IVK 58/10;

II. Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 19 października 2007 roku w sprawie sygnatura akt VIIIK 889/07 za przestępstwo z art. 178a§2kk popełniony w dniu 04 kwietnia 2005 roku na karę 4 miesięcy ograniczenia wolności, zobowiązując go w tym czasie do wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku

miesięcznym; w okresie od dnia 25 sierpnia 2009 roku do dnia 25 października 2009 roku wykonano zastępczą karę pozbawienia wolności za karę ograniczenia wolności; objęty wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 02 czerwca 2010 roku w sprawie sygnatura akt IVK 58/10;

III. Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 14 maja 2009 roku w sprawie sygnatura akt VIIIK 365/09 za przestępstwo z art. 278§1kk w zw. z art. 64§1kk popełnione w dniu 24 stycznia 2009 roku na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności; karę wykonano w okresie od dnia 25 lutego 2010 roku do dnia 02 czerwca 2010 roku; objęty wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 10 lipca 2012 roku w sprawie sygnatura akt IVK 90/12;

IV. Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku z dnia 16 czerwca 2009 roku w sprawie sygnatura akt XIX 180/09 za przestępstwo z art. 278§1kk w zw. z art. 64§1kk popełnione w dniu 20 stycznia 2009 roku na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności; karę wykonywano w okresie od dnia 25 października 2009 roku do dnia 25 lutego 2010 roku; objęty wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 10 lipca 2012 roku w sprawie sygnatura akt IVK 90/12;

V. Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 27 stycznia 2011 roku w sprawie sygnatura akt IIK 566/10, utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 13 października 2011 roku w sprawie sygnatura akt VKa 225/11, za przestępstwo z art. 278§1kk w zw. z art. 64§1 kk popełnione w dniu 06 marca 2009 roku na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności i 40 stawek dziennych grzywny po 10 złotych każda; na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniu 06 marca 2009 roku; objęty wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 10 lipca 2012 roku w sprawie sygnatura akt IVK 90/1.2;

VI. Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku z dnia 12 sierpnia 2011 roku w sprawie sygnatura akt VIIIK 250/10, utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 20 grudnia 2011 roku w sprawie sygnatura akt V Ka 803/11, za przestępstwo z art. 13§1kk w zw. z art. 279§1kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 64§1kk popełnione w dniu 28 kwietnia 2009 roku na karę 1 roku pozbawienia wolności; na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniu 28 kwietnia 2009 roku; objęty wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 10 lipca 2012 roku w sprawie sygnatura akt IVK 90/12;

VII. Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 27 lipca 2011 roku w sprawie sygnatura akt IXK 1527/10 za przestępstwo z art. 191 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełnione w dniu 08 września 2010 roku na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności; na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 08 września 2010 roku do dnia 12 kwietnia 2011 roku;

VIII. Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 12 września 2011 roku w sprawie sygnatura akt IIK 719/11 za przestępstwo z art. 226§1 kk w zb. z art. 224§2 kk w zw. z art. 11 §2 kk popełnione w dniu 18 kwietnia 2011 roku na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 288§1kk popełnione w dniu 18 kwietnia 2011 roku na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności; sąd orzekł karę łączną 8 miesięcy pozbawienia wolności; na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniach 18-19 kwietnia 2011 roku;

IX. Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 16 grudnia 2011 roku w sprawie sygnatura akt IIK 896/11 za przestępstwo z art. 278§1kk w zw. z art. 64§1kk popełnione w dniu 29 maja 2011 roku na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności; na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 29 maja 2011 roku do dnia 30 maja 2011 roku;

X. Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 26 września 2012 roku w sprawie sygnatura akt IIK 237/12, utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 24 stycznia 2013 roku w sprawie sygnatura akt VKa 1321/12, za przestępstwo z art. 278§1kk w zw. z art. 64§1kk popełnione w dniu 15 maja 2011 roku na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności i 40 stawek dziennych grzywny po 10 złotych każda, na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 15 maja 2011 roku do dnia 16 maja 2011 roku;

Wyrokiem z dnia 20 czerwca 2013 roku, sygn. akt IV K 17/13 Sąd Okręgowy w Gdańsku :

I. na podstawie art. 85 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k., art. 596 § 1 i 2 połączył jednostkowe kary pozbawienia wolności wymierzone wyrokami:

- Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 27 lipca 2011 roku w sprawie sygnatura akt KR 1527/10,
- Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 12 września 2011 roku w sprawie sygnatura akt IIK 719/11,
- Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 16 grudnia 2011 roku w sprawie sygnatura akt IIK 896/11,
- Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 26 września 2012 roku w sprawie sygnatura akt IIK 237/12

i orzekł karę łączną 2 lat i 4 miesiące pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu R. K. okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 08 września 2010 roku do dnia 12 kwietnia 2011 roku, dnia 18-19 kwietnia 2011 roku, od dnia 29 maja 2011 roku do dnia 30 maja 2011 roku, od dnia 16 października 2011 roku do dnia 12 listopada 2011 roku, od dnia 15 maja 2011 roku do dnia 16 maja 2011 roku;

III. na podstawie art. 17§1 punkt 6 k.p.k. umarzył postępowanie wobec skazanego R. K. o wydanie wyroku łącznego co do kar pozbawienia wolności wymierzonych w sprawach:

- Sądu Okręgowego w Gdańsku sygnatura akt IVK 393/06,
- Sądu Rejonowego w Gdyni sygnatura akt VIIIK 889/07,
- Sądu Rejonowego w Gdyni sygnatura akt VIIIK 365/09,
- Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku sygnatura akt XIX 180/09,
- Sądu Rejonowego w Wejherowie sygnatura akt IIK 566/10,
- Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku sygnatura akt VIII K 250/10 wobec powagi rzeczy osądzonej;

IV. na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie wobec skazanego R. K. o wydanie wyroku łącznego co do kar grzywny wymierzonych w sprawach:

- Sądu Rejonowego w Wejherowie sygnatura akt II K 566/10,
- Sądu Rejonowego w Wejherowie sygnatura akt II K 237/12 wobec braku warunków do wydania wyroku łącznego;

V. na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1992 roku prawo o adwokaturze w zw. z §14 ust. 5, §19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, pozycja 1348) zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. S. kwotę 177,12 złotych tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu przez adwokata;

VI. na mocy art. 626 § 1 kpk w zw. z art. 624 § 1 kpk zwolnił skazanego R. K. w całości od ponoszenia wydatków, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Od powyższego wyroku apelację wniósł obrońca skazanego R. K. zaskarżając go w części – w zakresie pkt I.

Na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. i art. 438 pkt 1 i 4 k.p.k. zarzucił rażąco niewspółmierność kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej wobec skazanego w punkcie I wyroku.

Podnosząc powyższy zarzut wniósł o złagodzenie kary łącznej pozbawienia wolności i wymierzenie jej z jak najszerszym zastosowaniem zasady absorpcji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Apelacja obrońcy skazanego zasługiwała na uwzględnienie.

Niewątpliwie słuszne są rozstrzygnięcia Sądu I instancji zawarte w punktach III i IV zaskarżonego wyroku. W istocie, odnośnie skazań opisanych w punkcie III zachodzi powaga rzeczy osądzonej, a odnośnie kar grzywny wymierzonych w wyrokach opisanych w punkcie IV, brak jest warunków do wydania wyroku łącznego. Takich rozstrzygnięć Sądu Okręgowego obrońca R. K. zresztą nie kwestionuje. Wyrokiem łącznym objąć zatem należało kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokiem Sądu Rejonowego w Gdyni w sprawie IX K 1527/10 i wyrokami Sądu Rejonowego w Wejherowie w sprawach II K 719/11, II K 896/11 i II K 237/12.

Oczywiście trafnie Sąd I instancji wskazuje, jakimi kryteriami kierować się należy kształtując karę łączną w wyroku łącznym. Rzeczywiście, brak jest podstaw do ponownego badania tych samych okoliczności, które legły u podstaw wymiaru kary w poprzednio osądzonych sprawach. Na uwadze natomiast trzeba mieć związki podmiotowe i przedmiotowe pomiędzy poszczególnymi czynami, za które wymierzono podlegające łączeniu kary, a także okoliczności jakie zaistniały po wydaniu poprzednich wyroków, w tym zachowanie się skazanego. Słusznie też Sąd Okręgowy wskazuje, że oparcie wymiaru kary łącznej na zasadzie absorpcji lub kumulacji traktować należy jako rozwiązania skrajne, stosowane wyjątkowo i wymagające szczególnego uzasadnienia, priorytetową zasadą wymiaru kary łącznej powinna być zasada asperacji.

W przekonaniu jednak Sądu odwoławczego, w realiach przedmiotowej sprawy, orzeczona wobec R. K. kara łączna 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności jawi się jako rażąco niewspółmiernie surowa.

Przypomnieć trzeba, że potrzeba wydania nowego wyroku łącznego spowodowana była uprawomocnieniem się wyroku Sądu Rejonowego w Wejherowie z 26 września 2012 r w sprawie II K 237/12, którym R. K. za czyn z art. 278§1 k.k. w zw. z art. 64§1 k.k. popełniony 15 maja 2011 r skazany został na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Poza sporem pozostaje, że najniższą karę łączną, jaką można było stosownie do treści art. 86§1 k.k. orzec, łącząc skazanie powyższym wyrokiem oraz wyrokami Sądu Rejonowego w Wejherowie w sprawach II K 719/11, II K 896/11 i Sądu Rejonowego w Gdyni w sprawie IX K 1527/10 była kara 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz, że suma jednostkowych kar dawała 2 lata i 9 miesięcy.

Orzekając karę łączną, Sąd I instancji prawidłowo sięgnął po zasadę asperacji mając na względzie, że czyny, za które R. K. został skazany jednostkowymi wyrokami tylko częściowo skierowane były przeciwko tożsamemu dobru, nie został także zachowany wymóg krótkich odstępów czasu między czynem, za który R. K. skazany został wyrokiem Sądu Rejonowego w Gdyni w sprawie IX K 1527/10 i pozostałymi czynami.

W ocenie Sądu odwoławczego, w wymiarze kary łącznej większe jednak odzwierciedlenie winno znaleźć to, że występki za które R. K. skazany był trzema wyrokami- w sprawach Sądu Rejonowego w Wejherowie II K 719/11, II K 896/11 i II K 237/12 popełnione były w okresie od 18 kwietnia do 29 maja 2011, a przy tym czyny w dwóch ostatnich sprawach skierowane były przeciwko temu samemu dobru prawem chronionemu, to jest przeciwko mieniu.

Niewątpliwie instytucja wyroku łącznego nie jest pomyślana jako premia dla sprawcy popełniającego większą liczbę przestępstw. Pamiętać jednak trzeba, że kara najniższa jaką można było wymierzyć R. K. to kara 10 miesięcy pozbawienia wolności. Należy też podkreślić, że mimo początkowo zmiennej, w ostatnim okresie czasu skazany posiada pozytywną opinię w zakładzie karnym, w którym odbywa karę (k. 31,128), co nie może pozostać bez wpływu- jako okoliczność istotnie łagodząca- na kształtowanie wysokości kary łącznej.

Nie marginalizując zatem okoliczności niekorzystnych dla skazanego, Sąd odwoławczy obniżył wymierzoną w punkcie I zaskarżonego wyroku karę łączną pozbawienia wolności do roku i 10 miesięcy uznając, że kara taka będzie odpowiadać kryteriom, jakimi należy kierować się przy orzekaniu kary łącznej, które to kryteria, co do zasady- co wyżej przyznano- prawidłowo zostały wyartykułowane w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku .

W pozostałej części zaskarżony wyrok jako trafny utrzymano w mocy.

O kosztach obrony z urzędu skazanego w postępowaniu odwoławczym orzeczono na mocy art. 29 ustawy z dnia 26.05.1982 r. Prawo o adwokaturze (tekst jedn. Dz.U. z 2009 r. nr 146, poz. 1188) i § 14 ust. 5 w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. nr 163 , poz. 1348 z późn. zm.).

Mając na uwadze sytuację materialną skazanego, Sąd Apelacyjny na mocy art. 624§1 k.p.k. wydatkami poniesionymi w toku postępowania odwoławczego obciążył Skarb Państwa.